

tak, aby univerzita mohla požádat o vydání mezinárodního osvědčení, tzv. DS Label;

- při smluvním zajištění mezinárodních mobilit, uzavírání bilaterálních smluv a výměně formálních dokumentů doprovázejících uznání části studia absolvovaného na zahraniční vysoké škole, případně informujících o již absolvovaném studiu na mateřské vysoké škole (zejména tzv. „Learning Agreement“, „Transcript of Records“), je doporučeno postupovat zcela podle evropských standardů a navržených postupů.

Pokud bychom chtěli shrnout hlavní myšlenky, resp. podněty pro naši univerzitu – a možná i pro ostatní české univerzity – pak jde především o tři hlavní teze:

1. nastolit přívětivou a komplexní informovanost o veškerých vzdělávacích aktivitách univerzity dvojjazyčně (s využitím dynamických informací) – určenou pro uchazeče o studium, studenty, absolventy, akademické pracovníky, potenciální zaměstnavatele, odbornou veřejnost;

2. tvořit studijní programy a obory metodou „top-down“ se zohledněním začleňování do Evropského vysokoškolského vzdělávacího prostoru, tj. jednak vhodně koncipovat předměty a moduly s převoditelnými kredity, jednak dát určitou vůli modifikaci studijního plánu studenta odlišením základního učiva/předmětů od rozšiřujícího a prohlubujícího;
3. to, co *Matti Isokallio* nazval jako „změna paradigmatu ve vnímání pozice studenta“: student je ústředním momentem vzdělávací činnosti a studijní programy a obory musí být utvářeny tak, aby v potřebné míře vybavily studenta definovanými vědomostmi, dovednostmi, schopnostmi. Zároveň aby tyto studijní programy a obory garantovaly absolventovi určitou jistotu, že půjde-li s nimi na trh práce s cílem uplatnit je v budoucím povolání, bude úspěšný.

Dvoudenní intenzivní diskuse s poradci Evropské komise na půdě Univerzity Pardubice byla velice otevřená, tvůrčí a inspirativní, oboustranně zajímavá a podnětná a velkým přínosem pro další směřování univerzity k Evropskému vysokoškolskému vzdělávacímu prostoru.

- ikr - - wág -

CSVŠ SE ZAPOJOLO DO PROJEKTU EUROSTUDENT III

Na jaře 2006 se Centrum pro studium vysokého školství (CSVŠ) zapojilo do mezinárodního projektu EUROSTUDENT III. Podle vítězného výběrového řízení, které vypsal Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, CSVŠ zastupuje Českou republiku v prestižně zaměřeném shromažďování mezinárodně srovnatelných dat orientovaných na sociální, ekonomické i studijní podmínky vysokoškolských studentů v Evropě (tzv. „sociální dimenze“). Projektu je přičítán velký význam v rámci Boloňského procesu, 3. kola se bude účastnit již 23 evropských zemí (případně usilujících o vstup do Evropské unie): Rakousko, Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Finsko, Francie, Gruzie (účast zatím otevřená), Spolková republika Německo, Irsko, Itálie, Lotyšsko, Litva, Norsko, Portugalsko, Rumunsko, Skotsko (zatím otevřená účast), Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko (zatím otevřená účast),

Švýcarsko, Nizozemsko, Turecko. Projekt je koordinován Hochschul-Informationssystem (HIS), Hannover, SRN. (http://www.his.de/Abt2/Auslandsstudium/Eurostudent/index_html). První zpráva z projektu EUROSTUDENT byla publikována v roce 2000, kdy se projektu účastnilo pouze 9 evropských zemí.

K výběru CSVŠ jako národního partnera v projektu EUROSTUDENT III vedlo patrně i to, že se podobnými šetřeními zabýváme už od roku 1992, poslední výsledky výzkumu mezi studenty byly publikovány v brožurě „Vysokoškolský student roku 2005“ (*J. Baštová, L. Menclová*). Podle harmonogramu projektu terénní šetření zakončíme koncem října 2006 a na základě jeho výsledků případně upravíme interpretace plynoucí z analýz dat získaných už v 1. fázi šetření. Předání dat zahraničnímu koordinátorovi projektu

EUROSTUDENT III a vytvoření zprávy na národní úrovni je plánován na listopad 2006.

Ve všech zúčastněných zemích je prováděno standardizované dotazníkové šetření mezi studenty, které poskytne množství detailních dat. Tato data pak budou sloužit pro relevantní rozhodování o vysokoškolské politice na úrovni jednotlivých států, ale i pro získání obrazu o celkovém směřování vysokoškolských systémů v Evropě. Získaná data pomohou určit a vyhodnotit kapacity systémů vysokoškolského vzdělávání na národní úrovni a odhalit případné slabší nebo naopak silné stránky těchto systémů právě jejich komparací v evropském kontextu.

Pro sběr dat je používán standardizovaný dotazník, který je zaměřen na sledování údajů o:

- přístupu k vysokoškolskému vzdělávání
- financování studia a zdroje financování
- výdajích studentů
- ubytování
- časovém rozvrhu studentů
- znalosti cizích jazyků
- zahraniční studentské mobilitě

První kolo sběru dat probíhalo v květnu a červnu 2006. Během prázdnin jsme vyhodnotili reprezentativitu shromážděného vzorku, která má odpovídat struktuře vysokoškolských studentů (za oporu výběru používáme veřejně přístupná data z Ústavu pro informace ve vzdělávání). Pokud by došlo k výraznému vychýlení vzorku, tak na začátku podzimu 2006 se provede zacílené šetření na cílové skupiny studentů, které by byly nedostatečně zastoupeny, případně druhého kola se využije ke zvětšení dotazovaného vzorku obecně (zatím – v červnu – máme odpovědi od cca 1500 respondentů, chtěli bychom se dostat na řekněme dvojnásobný vzorek).

Dosavadní šetření byla prováděna tradičně – pomocí papírových dotazníků a tazatelů, kteří se studenty dotazníky vyplnili. Koordinátor projektu EUROSTUDENT III nyní podporuje elektronický sběr dat, přestože samozřejmě žádná ze zúčastněných zemí

není k přijetí konkrétní metody sběru dat nijak nucena. CSVŠ se však rozhodlo připojit se k této moderní technice nazývané CAWI (computer aided web interviewing). V budoucnosti by i další šetření nespádající pod projekt EUROSTUDENT mohla být prováděna tímto způsobem. Projekt EUROSTUDENT bude určitě pokračovat i v dalších letech, a proto jsme se rozhodli využít prováděného šetření k vybudování elektronického panelu studentů, tj. dotazujeme se studentů, kteří se do šetření zapojí, zda budou případně ochotni odpovídat na podobné otázky obdobným způsobem znovu v budoucnosti. Vytváříme tedy i Studentpanel.cz (viz www.studentpanel.cz) – elektronický panel vysokoškolských studentů, který je metodologickou nadstavbou nad projektem EUROSTUDENT a bude sloužit i po ukončení sběru dat v tomto konkrétním šetření i pro další výzkumy mezi vysokoškolskými studenty. Tímto způsobem chceme zhodnotit vynaložené náklady na elektronické šetření a získat moderní prostředek pro šetření názorů a postojů vysokoškolských studentů v České republice.

Metodologii CAWI – elektronického dotazování – nám významně pomáhá rozvíjet koordinátor projektu – HIS, Hannover. Ze zkušeností zahraničního partnera čerpáme například i při postupech zvyšujících účast studentů při šetření, motivujeme je např. soutěžemi o finanční, případně věcné ceny. Zde se spoléháme na to, že se nám podaří oslovovat i partnery z podnikové sféry, kteří by se mohli na odměňování studentů podílet. Nyní už se jako sponzoři do projektu zapojili SuperLetuška.cz (letenky pro studenty), nakladatelství Portál a nakladatelství Prometheus (obě nakladatelství poskytnou věcné ceny – publikace z vlastní produkce).

Jako významné zvýšení atraktivity dotazování ale chceme používat i dosud málo rozvinuté postupy dotazování: usilujeme o maximální interaktivitu dotazníku, chceme do něj zapojit grafické prvky, v budoucnosti i různé animace, chceme využít zvukových možností počítačů. Další atraktivní prvky dotazování vyvíjíme ve spolupráci s externí agenturou a doufáme, že je budeme moci brzy představit jako originální překvapení v oblasti CAWI vůbec.

- osv -